

Az a szép fényes nap Május 22. – Püspökeiktatás

Gyönyörű napsütéses, szép, derűs, meleg időre ébredtünk május 22-én. Ünneplőbe öltözött emberek sokasága tartott Nagy Ignác utcai főtemplomunk felé, hiszen ma lesz az **ünnepélyes püspöki beiktatás**, az eredményesen befejeződött április 2-i zsinat után. Igaz egy kicsit nehéz volt a templomba bejutni, mert az utcán 2 nagy televízió közvetítő kocsi is állt és közvetítés előkészítésén dolgozó munkások húzták a kábeleket, vitték be a reflektorokat és az egyéb kellékeket. E kisebb kellemetlenségek ellenére is azonban örültünk annak, hogy a TV-közvetítés jóvoltából végül is **Egyházunk e kiemelkedő eseménye az ország nagy nyilvánossága előtt zajlik le** és amikor ezt a felvételt leadják ország-világ láthatja, hogy létezzünk, hogy vagyunk, hogy **történelmi egyházhoz méltóan munkálkodunk**, a hitélet és a magyarságtudat ápolásán, fenntartásán.

Főtemplomunk erre az alkalomra ünnepi díszet öltött. A padosorok fel voltak virágozva.

Mielőtt a nyilvános avató ünnepség délelőtt 11 órakor elkezdődött volna fél 10-kor újabb zsinati ülésre került sor, amelyen azok a küldöttek vettek részt, akik a zsinat korábbi 2 fordulóján.

Az ünnepi zsinatot **Nyitrai Levente** kocsordi lelkes szép, lélekemelő áhítata vezette be, amely méltó volt az esemény egyházunk életében betöltött szerepéhez és lélekben mindenkit felkészített arra, hogy tiszta szívvel, igaz lelkiismerettel vehessen részt ezen az eseményen. Jézus szavait idézte – amelyek különösen időszerűek voltak most egyházunkban – „Úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek benneteket!” És ez a krisztusi szeretetre, megértésre, megbocsátásra való utalás adta meg a mostani zsinat alaphangját a továbbiakban is.

Majd **Elekes Botond** főgondnok vette át a levezető elnöki tisztet. Közölte: az 56 zsinati tagból 38-an jelentek meg a mai alkalommal, tehát a zsinat kétharmados többséggel alakult meg tehát határozatképes. Aztán előterjesztette a már írásban is közzétett napirendi pontokat, így az **április 2-i zsinaton megválasztott tisztségviselők ünnepélyes beiktatásának** az elrendelését és **Máté Ernő** dunántúli segédlelkész **lelkésszé szentelését**. A szavazati arány 35 igen és 3 tartózkodás volt. (Nem tudom, hogy akik tartózkodtak, mitől, és miért „tartózkodtak?”)

Ezt követően **Balázi László főjegyző** ismertette a 2 újonnan megválasztott tisztségviselő: **Elekes Botond főgondnok**, **Pálffy László főgondnok** helyettes életrajzát. Továbbá Máté Ernő felszentelés előtt álló lelkész atyánkfia eddigi életútját. Ezeket az ünnepi mellékletben külön adjuk közre.

A püspökavatás elrendeléséről szóló határozati javaslatot a Zsinat 31 igen és 7 tartózkodás mellett fogadta el. (Itt sem értem a „tartózkodók” gondolkodásmódját, mert egy a korábbi zsinat elfogadott határozat végrehajtásáról volt szó, ami egy közel 2/3-os szavazati többségen alapult. Vannak olyanok, akik ma sem képesek a többség akaratát elfogadni és annak végrehajtásában közreműködni? Ez a demokrácia fogalmával való tisztázatlan ismereteikre utal. A demokrácia alaptörvénye az, hogy a kisebbségnek alá kell vetni magát a többség akaratának, miután egy döntés a többségi akarat alapján megszületett.) Ilyen apróbb fricskák ellenére az ünnepi zsinat ¼ 11-kor jó hangulatban befejezte ülését. A küldötteknek egy fél órányi szabadidejük volt a meghittebb baráti beszélgetésre, eszmecsereére.

¼ 11-kor foglalták el újra helyeiket a templom padosaiban. **Az első 3 sor a vendégek tiszteletére volt fenntartva** – akik zsúfolásig meg is töltötték ezeket a sorokat. Mindegyikük kapott egy szép **emléklapot**, amelynek hátoldalán fel volt tüntetve az ünnepi zsinat 2. nyilvános részének a műsora.

A **püspökavatási istentisztelet 11-kor kezdődött** az egyházi zászlók és a Vitézi Rend gyönyörű hímzett fehér selyemzászlójának az ünnepélyes bevonulásával, amely előtt a résztvevők felállással tisztelegtek.

Először a 199. zsoltárt, a „Tebenned Bízunk, eleitől fogva” címűt énekeltük el. Majd a 185-et a „Szívemet Hozzad emelem” kezdetűt. Mindkettő méltán fejezte ki érzéseinket, gondolatainkat, a felemelő ünnepséggel kapcsolatban.

Elekes Botond főgondnok ismertette az ünnepi zsinat szavazásának eredményét, hogy Rázmány Csaba eddigi püspökünket újabb 6 évre 31 igen és 7 tartózkodás mellett rendelte el az ünnepi zsinat beiktatni.

¼ 12-kor **Rázmány Csaba** régi-új püspökünk ment fel a szószékre, hogy megtartsa ünnepi istentiszteletét. Beszéde alap gondolatát a Jeremiás könyve 29. részének 5 verséből idézte, az alábbiak szerint:

*„Építsetek házat és lakjatok benne,
Plántáljatok kerteket és egyétek
azoknak gyümölcseit.”*

Kolozsvári tanára: Mikó Imre szavaira utalva kifejtette, sohase feledjük azokat, akik előttünk jártak. Önkritikusan bevallotta, hogy az egyházunk által megáldott **jövőkép** még mindenben nem valósult meg. **Az új egyházépítés csapatmunka**. Ezért ebből mindenkinek ki kell vennie a részét, egyéni ambíciót félretéve. A múlt tisztelete jézusi kettős parancs: szeresd Istenedet és szeresd az embert. Majd Bartók Béla szavait idézte: „Az unitárius vallás sok keresztény vallás szemében szálka”. Nem csoda, ha ma is küzdenünk kell **történelmi vallási voltunk** elfogadtatásáért. De ehhez a kérdéshez olyan személyiségek álltak pozitívan hozzá, mint **Antall József** néhai miniszterelnök, **Dr. Mádl Ferenc** köztársasági elnök és **Nemeskürty István** a magyar történelem egyik legjobb ismerője. A nehézségek leküzdéséhez szükséges optimizmussal kapcsolatban édesapja: **Rázmány Mór** szavait idézte: „Minden rosszban van valami jó. A tornyok és a fák nem nőnek az égig.” Az egyházunk előtt álló feladatok között **3 egyházközségünk állandó imaházhoz való juttatását**, a **Hőgyes Endre utcai Missziós Ház újbóli létrehozását** emelte ki. A továbbiakban azt fejtegette, hogy az unitárius egyház a valódi **tolerancia egyháza**. Az Istenkeresés egy fontos dolog, de nem szabad, hogy ez lesodorjon bennünket az igaz útról. A múlt a jövő gyökere. Az ifjúság erkölcsi nevelése nagyon fontos. **A jövőnk olyan lesz, amilyenek ma a fiataljainkat neveljük**. A jövőt nem jósolni, hanem tervezni kell, mai munkálkodásunk révén valósul meg. A tökéletes rend lehet csak az, amire érdemes törekedni.

A jelenlévők nagy figyelemmel és egyetértéssel hallgatták a régi-új püspök szavait, amelyek meghatározták azokat a **fejlődési irányokat**, amelyek mentén a következő 6 évben munkálkodhatunk.

Prédikációja után bejelentette, hogy **debreceni templomunk tetőzetét** az elmúlt napok viharai során jelentős kár érte. Kérte a jelenlevőket, hogy a mai perselypénzben a helyreállítás költségeinek a fedezésére is adakozzanak.

¼ 12-kor az Unitárius Himnusz („Az egy Istenünk, egy magyar hazánk” kezdetű zsoltár) eléneklésével ért véget az ünnepség első része. Ezt követően **püspökünk beírta nevét az egyházi tisztségviselők díszes anyakönyvébe**, a beiktatás szentesítéseként.

A köszöntőbeszéd sorát **Elekes Botond** új főgondnokunk nyitotta meg. Beszédében a **minőségre való törekvést**, az **átlátható szerkezeteket**, a **pragmatizmust emelte ki**, mint az elkövetkezendő időszak fő törekvéseit. Továbbá az államosított egyházi ingatlanaink tulajdonjogainak teljes körű visszaszerzését, mert ezek

nélkül egyházunk nem tudja ellátni hitéleti, oktatási, művelődési és közösségi életével kapcsolatos feladatait.

A **lelkési kar** nevében **Kelemen Miklós** a Dunna-Tisza közí szórvány lelkésze, a lelkési kar korelnöke köszöntötte püspökünket újbóli beiktatása alkalmából, nagyon kedves, meleg szavakkal. Kiemelte a lelkési elhivatottság és az eskütétel jelentőségét ifjú lelkészeinknél.

Az Erdélyi Unitárius Egyház részéről Dr. Szabó Árpád kolozsvári püspök betegsége miatt **Andrássy György** nyugalmazott főtanácsos emelkedett szólásra. Kihangsúlyozta, hogy a 2 egyház (a magyarországi és az erdélyi) kapcsolata erősen a múltban gyökerezik és ezért megbonthatatlan. A Kolozsvár és Torda közelében lévő **Komjátszegen** ma is beszolgáló lelkész. Amikor legutóbbi prédikációjában kihirdette, hogy május 22-én Budapestre utazik Rázmány Csaba püspöki beiktatására hívei arra kérték, hogy ne feledkezzen majd átadni az Ó jókívánságait is a püspök úrnak, akire még jól emlékeznek gyermekkorából is, itt a faluban. Komjátszeg egykori lelkésze ugyanis Rázmány Csaba édesapja **Rázmány Mór** volt, akire ma is nagy szeretettel emlékeznek, akárcsak fiára, aki itt töltötte gyerekkora és ifjúkora egy részét.

Majd **Dr. Mádl Ferenc köztársasági elnöknek**, az újonnan megválasztottakat köszöntő levelét olvasta fel Muszka Ibolya.

Az Egyházi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjének **Dr. Gulyás Kálmán** címzetes államtitkár úrnak Egyházunkhoz címzett levelét **Egyed Albertné Németh Judit** főtanácsos asszony tolmácsolta, melyben köszöntötte püspökünket, és az újonnan megválasztottakat.

Nagyon megható, bensőséges, meleg szavakkal üdvözölte püspökünket a **Magyar Katolikus Egyház** részéről **Dr. Ladocsi Gáspár**, egykori tábori püspök. Szent Ágoston szavait idézte: „Inkább szolgáljam az egyházat, minthogy csak tiszteljenek engem érte.”

A **Magyar Református Egyház Dunamelléki Kerület** nevében **Dr. Nagy Sándor** világi elnök emelkedett szólásra. Elmondta, hogy életében először most volt unitárius templomban, de meg kell állapítania, hogy az itteni liturgia teljesen hasonló a reformátusokéhoz, sőt az elénekelt zsoltárok is nagyon hasonlítanak az övékére. Elismerését fejezte ki, hogy az ünnepi zsinat milyen meggyőző többséggel (33 igen, 7 tartózkodás arányban) döntött a püspökavató kérdésében. (Az a tény, hogy ez felkeltette érdeklődését azt sejteti, hogy más egyházban is vannak nem egyszer áldatlan viták.) Rövid köszöntőjének középpontjába azt a calvini mondást állította, hogy „Egyedül Istené a dicsőség.” (Ez reformátusoknak olyan kedves mondása, mint nekünk „A hit Isten ajándéka”.)

A **MAZSIHISZ** valamint az **izraelita felekezet** nevében a nagytudású és országosan is nagy népszerűségnek örvendő **Schweitzer József** nyugalmazott országos főrabbi mondott emelkedett hangú köszöntőt. Örült a püspök úr ünnepi prédikációjában szereplő Jeremiás próféta gondolatai felidőzésének, amely úgy folytatódik, hogy „Keressétek a város üdvét, ahova száműztek benneteket.” Kifejtette, hogy szétdarabolt társadalom a mi társadalmunk. A zsidó vallás is **monoteista** – sőt a világon az első monoteista vallás – mint az unitárius. Ezért könnyen szót tudunk érteni egymással. Boldogemlékeztető **Józan Miklós** püspökünk emlékét idézte, aki az elsők között állt ki a zsidóellenes törvényekkel szemben, a zsidóság védelmében, azt hangsúlyozva, hogy ezek a törvények alkotmány- és bibliaellenes törvények. Ezek ellen tehát minden igaz keresztény embernek tiltakoznia kell. A Felsőházban egyedül Ő nem szavazta meg a zsidótörvényeket. Ezt a gesztust a magyar zsidóság sohasem felejtí el az unitáriusoknak. Majd **Kecskeméti Lipót** nagyváradi tudós rabbi emlékét idézte, akinek prédikációjára Ady Endre is gyakran ellátogatott és sok bibliai hasonlat értelme, jelentősége ennek alapján tudatosodott benne. Amikor 1940-ben bevonultak a magyarok **Nagyváradra**, úgy köszöntötte

őket, hogy mi, mint jó magyarok lojális állampolgárai akarunk lenni e honnak. Ennek ellenére ő is a gázkamrában végezte. Végül egy **Móra Ferenc**-novellát idézett, amikor a tanító megkérdezte a gyerekektől, hogy mit jelent az „unus Deus” kifejezés? Egy kisgyerek felpattant és azt mondta: Egy az Isten! A tanító azt válaszolta, hogy nem. A gyerek gondolkodott és újból felállt. Ekkor azt mondta: „unus est Deus”, vagyis Te vagy az Isten. Erre a tanító beleegyezően mosolygott.

$\frac{3}{4}$ 1-kor **Elekes Botond** főgondnokunk zárta le az első napirendi pontot. Gratulált Rázmány Csaba püspöknek felavatásához és beiktatásához. Megígérte, hogy a jövőben mindent megteszünk annak érdekében, hogy ő valóban **csak püspökhöz méltó feladatokkal foglalkozhasson**.

12⁵⁰-kor **Balácsi László főjegyző** ment fel a szószékre és mondta el **Máté Ernő lelkészé** szentelési beszédét. Egy **Mécs László** papköltő által írott verssel kezdte, amelyben saját születésére emlékezett. Amikor ő született, akkor nem jelezték sem a csillagok, sem a három királyok az érkezését. Mégis édesanyja aranyos palásttal terítette le bölcsőjét. Utalt a lelkészek megtisztelő, nagy áldozatvállalást és felelősségtudatot igénylő feladatára, ami semmi más hivatáshoz nem hasonlítható. Nagyon fontos a kellő elhivatottság, az állhatatosság, hogy bárhogy is bántsanak bennünket, nekünk nem szabad feladni hivatásunk gyakorlását, kötelezettségeink teljesítését. Az unitárius egyház társadalmi elismertsége, megbecsülése nem olyan, amilyet 437 éve tartó munkálkodásunk alapján megérdemelnénk. Az új és a régi lelkészekre vár az a megtisztelő feladat, hogy Egyházunk elismertségét, megbecsültségét a jövőben kivívják.

Balácsi László prédikációja 1¹⁰-kor ért véget. Ezt követően a 202-es nagyon kedvelt zsoltárunkat énekeltük el, amely így kezdődik: „Adjunk hálát az Istennek”. Ezt az eskütétel, majd **Máté Ernő** felszentelt lelkészünk köszönő szavai követték. Ebben azt fejtette, hogy őt mindig a hit és a felelősség kérdése foglalkoztatta. Igyekszik összefogni a reá bízott kis közösségeket, fejleszteni hitéletüket, hogy ezzel még eredményesebben tudjanak munkálkodni Isten országa építésén itt e Földön.

Ez az emlékezetes, gyönyörű ünnepség végül a magyar és a székely Himnuszok eléneklésével ért véget. A zászlótartók kivonultak az ereklyés zászlókkal. Majd a vendégek és a hívek serege távozott. Régi unitárius szokás szerint a lelkészek valamennyiünket kézfogással és néhány kedves, személyes szóval köszöntöttek.

A nagyszámú ünneplő közönséget és a vendégeket a nemrég felújított, nagyon szép gyülekezeti teremben és a püspöki hivatalban gazdagon terített asztalok várták, ahol különböző hideg- és melegkonyhai készítményekből válogathattak kedvük szerint. Továbbá 1-1 pohár borral koccinthatnak az ünnep örömeire. E nívós állófogadás megszervezése **Sepsi Kovács Éva** a Bartók Béla Unitárius Egyházközség gondnokasszonyának és a Pallas Catering Rendezvényszolgálat vezetőjének **Békési Imre** igazgató úrnak köszönhető, akik a magyarországi Unitárius Egyház iránti szeretetük és nagyrabecsülésük, valamint az újonnan megválasztottak iránti érzet tiszteletük jeléül, 500.000 Ft értékben adományozták az ételt és az italt az Unitárius Egyház és a vendégek javára. Adományukért mindkettőjüket az Isten gazdagon áldja meg. A pontos felszolgálás, a kedves magatartás a munkatársak kitűnő munkáját dicséri. Végülis mindenki úgy lelkieken, mint testieken meggazdagodva és meglelgedve távozhatott az Ünnepi Zsinatról.

Csodálatosan szép és felemelő érzésű, **fényes napja volt az egyházunknak**. Reméljük, hogy a hétköznapi munkában való folytatása is ugyanilyen szép lesz!

Krónikás